

«Γνωρίζεις τὸ σχῆμα τῶν ἀρχαίων θεάτρων; εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν περιοχῶν τις ἡμικύκλιος, ἔπειτα γύρω ἀμφιθέατρον βαθμίδων ἐκτεινόμενον καὶ ὑψούμενον· τοιοῦτος ὁ λιμὴν τοῦ Ναυπλίου, καὶ τὰ περὶ ὅρη, ἀνυψούμενα βαθμηδόν, σχηματίζουν τὸ εὐρὺ ἀμφιθέατρόν του.—

«Τὸ φρούριον τοῦ Παλαμηδίου κατ' ἀνατολὰς ἐπὶ βράχου γυμνοῦ· εἰς τοὺς πόδας του τὸ ἀσύμμετρον μέτωπον τοῦ Ναυπλίου, ἐστεμμένον ἀπὸ τὸ Γοτθικὸν οἰκοδόμημα τοῦ ὀνοματοβαθμάρου Ἰτζ-καλέ· ἐδῶ τὰ γαλανὰ κύματα τῆς θαλάσσης· ἐκεῖ φαλακρὰ καὶ πρασινόχρους πεδιάς ἐκτεινόμενη μέχρι τῶν κοκκινωπῶν στεγασμάτων τοῦ Ἀργου· ἔπειτα μακρόθεν τὰ πορφυρόχροα νέφη τῶν βουνῶν, ἔπειτα ἐγγύθεν ἡ λευκοκόκκος Πρόνοια, ἔπειτα τὰ ποικίλα ἐνδύματα τῶν διαβατῶν, ἔπειτα αἱ ποικίλοι φυσιογνωμίαι . . . Ἰδοὺ τὸ Ναύπλιον.

«Ἀργολίς! ζάδιον εὐρὺ μεγάλων ἐνθυμήσεων! φυγάδες Αἰγύπτιοι ναυαγῆσαντες παρακατέθεσαν τὸ πᾶσι εἰς τὴν παρθένον σου γῆν τὴν σποράν τοῦ κοινωνισμοῦ· ἐκυροφόρησας, καὶ τὴν πεφωτισμένην Εὐρώπην ἐγέννησας . . .

«Τὸ Ναύπλιον φωλεὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν μέσῳ τῶν δεινῶν τῆς κλονιζομένης Ἑλλάδος· τὸ Ναύπλιον σήμερον καὶ φωλεὰ τῆς βρεφικῆς Βασιλείας.—Τὸ Ναύπλιον! τὸ παράδοξον μίγμα Ἑλληνικῶν Βενετικῶν καὶ Ὀθωμανικῶν ἀρχαιοτήτων! Εἰς τὴν θύραν τῆς θαλάσσης ἡ μυθολογούμενη βρύσις τῆς Ἡρας· ἐκεῖ ὁ Λέων τοῦ Ἁγίου Μάρκου· παρέκει, ἐπιγραφαὶ ὡς στίχοι Κορανίου . . . ἀληθῶς εἰκὼν καὶ ἀληθῶς ἐμβλημα, ἡ πόλις ὅλη τῆς ἡθικῆς τῶν κατοίκων της, ἐχόντων σύμμικτον φυσιογνωμίαν Ἑλλήνων, Ὀθωμανῶν, καὶ Βενετῶν!»

Ο Ρ Α Σ Σ Ε Λ Α Σ .

[Ἱδε Τόμ. Ζ'. Σελ. 156-159, 165-168, 180-183· Τόμ. ἡ. Σελ. 5-8, 22-25, 38-40, 53-55, 77-79, 85-88, 102-104, 117-119, 126-139.]

ΚΕΦΑΛ. ΑΘ'. Ἡ Πεκουᾶ διηγείται τὰ αὐτῇ συμβεβηκότα.

ΠΟΤΕ καὶ τίνι τρόπῳ ἀνηρπάσθην, — εἶπεν ἡ Πεκουᾶ, — σᾶς εἰδοποίησαν ἐν καιρῷ οἱ θεράποντες. Τὸ αἰφνίδιον τῆς συμφορᾶς μὲ κατέπληξε, καὶ κατ' ἀρχάς, ἀντὶ τὴν αἰσθανθῶ φόβον ἢ λύπην, κατήντησα μᾶλλον εἰς ἀναισθησίαν. Τὴν σύγχυσιν δὲ τοῦ πνεύματός μου ἐπληῖξεν ἡ ταχύτης καὶ ὁ θόρυβος τῆς φυγῆς μας, ἐνῶ κατεδιωκόμεθα ὑπὸ τῶν Τούρκων, οἵτινες, ὡς ἐφάνη ταχέως, ἀπηλπίσθησαν τοῦ νὰ μᾶς προφθάσωσιν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐφοβοῦντο τοὺς Ἀραβας, καίτοι προσποιούμενοι ὅτι ἀπειλοῦσιν αὐτούς.

Ὅτε ἡ καταδίωξις ἔπαυσεν, ἤλαττώθη καὶ ἡ τοῦ δρόμου ἡμῶν ταχύτης· καὶ καθὼ ὀλιγώτερον ταρασσομένη ὑπὸ ἐξωτερικῆς βίας, ἤρχισα νὰ ἀνησυχῶ μᾶλλον ἐσωτερικῶς. Μετὰ τινα ὥραν, ἐστάθημεν πλησίον πηγῆς σκιαζομένης ὑπὸ δένδρων, εἰς τερπνὸν λειμῶνα, ὅπου ἐκαθίσταμεν χαμαὶ, καὶ ὅπου οἱ δεσπό-

ται μᾶς προσέφερον ἐκ τῆς τροφῆς των. Ἐγὼ ἀρέθην νὰ καθίσω μετὰ τῶν θεραπαινῶν μου χωριστὰ τῶν ἐπίλοιπων, καὶ οὐδεὶς ἐζήτησε νὰ μᾶς παρεγγόρησιν ἢ ἐξυβρίσῃ. Ἐνταῦθα ἤρχισα πρῶτον νὰ αἰσθάνωμαι ὅλον τὸ βάρος τῆς ἀθλιότητός μου. Αἱ κόραι ἐκάθηντο κλαίουσιν ἐν σιγῇ, καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἀπέβλεπον εἰς ἐμέ, βοήθειαν ἀπαιτοῦσαι. Ἦγνόουν εἰς ποίαν κατάστασιν ἡμεῖς προσδιωρισμένοι, καὶ ἠδυνάτου νὰ εἰκάσω ποῦ ἤθελεν εἶσθαι ὁ τόπος τῆς αἰχμαλωσίας μας, ἢ πόθεν νὰ ἐλπίσω ἀπαλλαγὴν. Εὐρισκόμην εἰς τὰς χεῖρας ληστῶν καὶ ἀγρίων, καὶ δὲν εἶχον κἀνένα λόγον νὰ ὑποθέσω ὅτι τὸ ἔλεος αὐτῶν ἦτο πλειότερον τῆς δικαιοσύνης των, ἢ ὅτι ἤθελον ἐγκρατευθῇ τῆς θεραπείας οἰσodήποτε ὀρέξεως. Ἠσπάσθην ὁμως τὰς θεραπαίνας μου, καὶ ἐπροσπάθησα νὰ καθησυχάσω αὐτάς, παρατηροῦσα ὅτι μετεχειρίζοντο ἡμᾶς κοσμίως μέχρι τοῦδε, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ πλέον δὲν κατεδιωκόμεθα, ἡ ζωὴ μας δὲν ἐκινδύνευε.

Ὅτε ἤλθεν ἡ ὥρα νὰ ἱππεύσωμεν πάλιν, προσεκολλήθησαν εἰς ἐμέ αἱ γυναῖκες μου, ἀποποιούμεναι νὰ διαχωρισθῶσιν· ἀλλὰ τὰς προσέταξα νὰ μὴ παροργίσωσι τοὺς ἔχοντας ἡμᾶς εἰς τὴν ἐξουσίαν των. Κατὰ τὴν ἐπίλοιπον ἡμέραν ὠδοιποροῦσαμεν διὰ χώρας ἀσυχνάστου καὶ ἀνόδου· ἐφθάσαμεν δὲ μὲ τὸ φέγγος τῆς σελήνης εἰς τὴν πλευρὰν λόφου, ὅπου ἐστάθμευσαν οἱ ἐπίλοιποι τῆς συμμορίας. Εἶχον σκημένας τὰς σκηνάς, καὶ ἀναμμένα τὰ πυρά των, καὶ ὑπεδέχθησαν τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν ὡς ἄνδρα ἡγαπημένον ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν του.

Εἰς εὐρύχωρόν τι σκηνώμα εἰσελθοῦσαι, εὐρήκαμεν γυναῖκας, αἵτινες εἶχον ἀκολουθήσει τοὺς συζύγους των εἰς τὴν ἐκστρατείαν. Παρέθησαν δὲ εἰς ἡμᾶς τὸ ἡτοιμασμένον δεῖπνον, καὶ τὸ κατ' ἐμέ ἔφαγον ἐξ αὐτοῦ μᾶλλον διὰ νὰ ἐνθαρρύνω τὰς θεραπαίνας μου παρὰ διὰ νὰ θεραπεύσω τὴν ὀρεξίν μου. Ὅτε τὸ δεῖπνον ἀφῆρέθη, ἤπλωσαν τοὺς τάπητας πρὸς ἀνάπαυσιν. Ἡμῖν δὲ κοπιασμένη, καὶ ἡλπίζον νὰ εὕρω εἰς τὸν ὕπνον κατάπαυσιν τῆς θλίψεώς μου. Προστάξασα λοιπὸν νὰ μὲ ἐκδύσωσι, παρετήρησα ὅτι αἱ γυναῖκες μ' ἐκύτταζον προθυμότατα, μὴ περιμένουσαι, νομίζω, νὰ μὲ ἴδωσι τόσον εὐπειθῶς ὑπακουομένην. Μετὰ δὲ τὴν ἀποβολὴν τῆς ἄνω ἐσθῆτός μου, ἐξεπλάγησαν εἰς τὴν λαμπρότητα τῶν ἱματίων μου, καὶ μία ἐξ αὐτῶν δειλῶς πως ἐπέθηκε τὴν χεῖρά της ἐπὶ τῶν κεντημάτων. Αὕτη τότε ἐξῆλθε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψε μετ' ἄλλης γυναικὸς, ἥτις ἐφαίνετο ἀνωτέρου βαθμοῦ καὶ μεγαλητέρας ἐξουσίας. Κατὰ τὴν εἰσόδόν της μὲ προσέφερε τὸν συνήθη σεβασμὸν, καὶ λαβοῦσά με ἐκ τῆς χειρὸς, μ' ὠδήγησεν εἰς μικροτέραν σκηνήν, ἐστρωμένην μὲ

ὥραιοτέρους τάπητας, ὅπου διενυκτέρευσα ἡσύχως μετὰ τῶν θεραπειῶν μου.

Τὸ πρῶτ', ἐνῷ ἐκαθήμεν ἐπὶ τοῦ χόρτου, ἦλθε πρὸς με ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας. Ἀνέστην δὲ νὰ ὑποδεχθῶ αὐτὸν, ὅστις, ἀφ' οὗ μὲ προσεκύνησεν εὐσεβάστως, « Ἐνδοξοτάτη κυρία, εἶπε, καλητέρα εἶναι ἡ τύχη μου παρ' ὅσον ἐστοχαζόμεν· μὲ λέγουσιν αἱ γυναῖκες ὅτι ἔχω βασιλόπαιδα εἰς τὸ στρατόπεδόν μου.» « Κύριε, ἀπεκρίθην ἐγὼ, αἱ γυναῖκές σου ἀπατηθεῖσαι σὲ ἠπάτησαν· δὲν εἶμαι βασιλόπαις, ἀλλ' ἀτυχῆς ξένη, ἥτις ἐσκόπευσεν μετ' ὀλίγον νὰ ἐξέλθω τῆς χώρας ταύτης, ἐν ᾗ μέλλω τώρα νὰ μείνω διαπαντός πεφυλακισμένη.» « Ὅποιαδὴποτε καὶ ἂν ᾖσαι, καὶ ὅθεν καὶ ἂν ᾖσαι, ἀπήντησεν ὁ Ἀραψ, καὶ ὁ ἰδικός σου καὶ ὁ τῶν θεραπειῶν σου ἱματισμὸς δεικνύουσιν ὅτι ὁ βαθμὸς σου εἶναι ὑψηλός, καὶ ὁ πλοῦτός σου μέγας. Διὰ τί δὲ νὰ νομίζης, — σὺ, ἡ τόσον εὐκόλως δυναμένη νὰ ἐξαγορασθῇς, ὅτι εὐρίσκεσαι εἰς κίνδυνον διηγεκοῦς αἰχμαλωσίας; Ὁ σκοπὸς τῶν ἐπιδρομῶν μου εἶναι ἡ αὐξήσις τοῦ πλούτου μου, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ἡ φορολογία. Οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσμαὴλ εἶναι οἱ φυσικοὶ καὶ κληρονομικοὶ δεσπότες τοῦ μέρους τούτου τῆς ἡπείρου· ἐπειδὴ δὲ νῦν κατέχουσιν αὐτὸ ξένοι ἄρπαγες, ἀναγκάζομεθα νὰ λαμβάνωμεν ἀπ' αὐτῶν διὰ τῆς ῥομφαίας τὰ δικαίως ἡμῖν ἀνήκοντα. Ἡ βία δὲ τοῦ πολέμου δὲν συγχωρεῖ κάμμιαν διάκρισιν· ἡ λόγχη, ἥτις ἀνυψοῦται κατὰ τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς δυνάμεως, πίπτει ἐνίοτε κατὰ τῆς ἀκακίας καὶ τῆς πραότητος.»

« Πόσον ὀλίγον, εἶπον, ἐφантаζόμεν ὅτι χθὲς ἤθελε πέσει κατ' ἐμοῦ! »

« Τὰ δυστυχήματα πρέπει πάντοτε νὰ περιμένονται, ἀπεκρίθη ὁ Ἀραψ. Ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς τῆς ἐχθροπραξίας ἐγνώριζε σέβας ἢ ἔλεος, ἀρετὴ ὡς ἡ ἰδική σου ἤθελεν ἐξαιρεθῇ πάσης βλάβης. Ἀλλ' οἱ ἄγγελοι τῆς θλίψεως ἐξαπλοῦσι τὰ βρόχια τῶν ἐπίσης διὰ τοὺς ἐναρέτους καὶ τοὺς πονηροὺς, διὰ τοὺς κραταιοὺς καὶ τοὺς εὐτελεῖς. Μὴ γίνου ἀπαρηγόρητος· δὲν εἶμαι εἰς τῶν ἀνόμων καὶ σκληρῶν ἀλιτηρίων τῆς ἐρήμου· γνωρίζω τοὺς κανόνας τοῦ ἀστυχοῦ βίου· θέλω προσδιορίσει τὸ λύτρον σου, δώσει διαβατήριον εἰς τὸν ἀγγελιαφόρον σου, καὶ ἐκπληρώσειν ἀκριβῶς τὰς συμφωνίας μου.»

Περὶ τὸν εἶναι νὰ εἴπω πόσον μὲ ἥδυνεν ἡ εὐπροσηγορία του· ἐπειδὴ δ' ἐνόησα ὅτι δεσπόζον αὐτοῦ πάθος ἦτον ἡ φιλαργυρία, ἤρχισα νὰ στοχαζώμαι μικρότερον τὸν κίνδυνόν μου· καθότι δὲν μ' ἐλάνθανεν ὅτι οὐδεμία ποσότης ἤθελε κριθῇ ὑπέρογκος διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς Πεκουᾶς. Τὸν εἶπα ὅτι δὲν ἤθελε λάβει κάμμιαν αἰτίαν νὰ μὲ κατηγορήσῃ ὡς ἀγνώμονα, ἐὰν μὲ περιποιεῖτο φιλοφρόνως· καὶ ὅτι

ὅποιαδὴποτε λύτρον, δίκαιον νὰ δοθῇ διὰ κόρην κοινοῦ βαθμοῦ, ἤθελεν ἀσμένως πληρωθῇ, ἀλλ' ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιμένῃ εἰς τὸ νὰ μὲ θεωρῇ ὡς βασιλόπαιδα. Εἶπεν ὅτι ἤθελε σκεφθῇ τί νὰ ζητήσῃ, ἐπειτα δὲ, μειδιάσας, προσεκύνησε καὶ ἀπῆλθε.

Μετ' ὀλίγον, μὲ περιστοίχισαν αἱ γυναῖκές του, ἐκάστη ἀγωνιζομένη νὰ φανῇ μᾶλλον τῆς ἄλλης περιποιητικῇ· καὶ αὐταὶ δ' αἱ θεράπαιναι μου ὑπηρετοῦντο εὐσεβάστως. Ὡδοιπορούσαμεν βραδέως καὶ ἐν ἀνέσει. Τὴν τετάρτην ἡμέραν, μὲ εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς ὅτι τὸ λύτρον μου πρέπει νὰ ᾖναι διακόσιαι οὐγγίαι χρυσοῦ· τὰς ὁποίας ὅχι μόνον τὸν ὑπεσχέθην, ἀλλὰ τὸν εἶπα ὅτι ἤθελον προσθέσειν ἀκόμη πεντήκοντα, ἐὰν μετεχειρίζετο ἐντίμως ἐμέ τε καὶ τὰς θεραπαίνας μου.

Οὐδέποτε ἀρχήτερα ἐνόησα τοσοῦτον τὴν δύναμιν τοῦ χρυσοῦ. Ἐκτοτε ὠδηγεῖτο παρ' ἐμοῦ ἡ συνοδία. Ἡ πορεία ἐκάστης ἡμέρας ἦτο μακροτέρα ἢ βραδυτέρα ὡς ἐγὼ διέταττον, καὶ τὰ σκηνώματα ἐστήνοντο ὅπου ἔκρινον εὐλογον νὰ ἀναπαυθῶ. Εἴχομεν ἤδη καμήλους καὶ ἄλλα εἰς ἀνάπαυσιν ἀπαιτούμενα· αἱ ἰδιαί μου γυναῖκες ἦσαν πάντοτε εἰς τὸ πλευρόν μου, καὶ διεσκέδαζον παρατηροῦσα τὰ ἔθνη τῶν πλανησιέδρων ἐθνῶν, καὶ θεωροῦσα λείψανα ἀρχαίων οἰκοδομημάτων, ἅτινα εἰς μακρυνόν τινα αἰῶνα ἀφθόμως ἐκαλλώπιζον τὰς ἐγκαταλελειμμένας ταύτας χώρας.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας δὲν ἦτο γραμματῶν ἄμοιρος. Ἡδύνατο νὰ ὁδοιπορῇ διὰ τῶν ἀστέρων ἢ τῆς πυξίδος, καὶ εἶχε σημειώσειν εἰς τὰς ἐκστρατείας του τοὺς ἀξιολογωτέρους τόπους. Ἐκαμε δὲ εἰς ἐμέ τὴν παρατήρησιν ὅτι κάλλιον διατηροῦνται αἱ οἰκοδομαὶ εἰς μέρη δυσπρόσιτα καὶ ὀλιγάνθρωπα· διότι, ἀφ' οὗ ἅπαξ χώρα τις παρακμάσῃ ἐκ τῆς πρώτης αὐτῆς λαμπρότητος, ὅσον πλειότεροι μείνωσι κατοιχοί, τόσον ταχύτερα ἡ φθορά. Οἱ τοῖχοι παρέχουσι πέτρας πολὺ εὐκολώτερον παρὰ αἱ λιθοτομαίαι· καθαίρουσιν δὲ ἀνάκτορα καὶ ναοὶ διὰ νὰ κατασκευασθῶσιν ἱπποστάσια ἐκ κοκκωτοῦ, καὶ καλύβαι ἐκ πορφυροῦ.

ΚΕΦΑΛ. Μ'. Ἡ Πεκουᾶ ἐξακολουθεῖ τὴν διήγησιν τῶν αὐτῇ συμβεβηκότων.

Ἐβδομάδας τινὰς περιεφερόμεθα τοιουτοτρόπως, εἶτε, ὡς ὁ ἀρχηγὸς μας ἐπροσποιεῖτο, διὰ τὴν ἰδικήν μου εὐχαρίστησιν, εἶτε, ὡς ἐγὼ μᾶλλον ὑπώπτευον, διὰ τινὰς ἰδέας αὐτοῦ ὑποθέσεις. Ἐπροσπάθουν δὲ νὰ φαίνομαι εὐχαριστημένη, ἐπειδὴ ἡ σκυθρωπότης καὶ ἡ ἀγανάκτησις οὐδὲν ἤθελον χρησιμεύσει, καὶ ἡ προσπάθεια αὕτη παραπολὺ συνέτεινεν εἰς τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός μου· ἀλλ' ἡ καρδιά μου ἦτο πάν-

τοτε μετὰ τῆς Νεκυρίας, καὶ τὰ πάθη τῆς νυκτὸς μεγάλως ὑπερέβαινον τὰς διασκεδάσεις τῆς ἡμέρας. Αἱ γυναῖκες μου, αἵτινες πᾶσας τὰς φροντίδας αὐτῶν ἔρριπτον ἐπὶ τῆς δεσποίνης των, καθησύχασαν τὸ πνεῦμα, ἀφοῦ μὲ εἶδον τιμὴν καὶ σέβας ἀπολαμβάνουσιν, καὶ παρεδίδοντο εἰς τὰς τυχεράς τοῦ κόπου ἡμῶν ἀνακουφίσεις ἀμέριμοι καὶ ἄλυποι. Μ' εὐφραине δὲ ἡ χαρὰ των, καὶ μ' ἐνεψύχου ἡ ἐμπιστοσύνη των. Ἡ θέσις μου εἶχε καταντήσει πολὺ ὀλιγώτερον φοβερά, ἀφοῦ εἶδον ὅτι σκοπὸς τῶν περιπλανήσεων τοῦ Ἀραβὸς ἦτο μόνον ὁ πλουτισμός. Ἡ φιλαργυρία εἶναι μονοειδὴς καὶ εὐάγωγος κακία· ἀλλαι πνευματικαὶ ἀσθένειαι διαφέρουσιν εἰς διάφορα ὑποκείμενα· τὸ καταπραΰνον τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ ἐνὸς προσκρούει εἰς τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ ἄλλου· ἀλλ' εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ φιλαργύρου εἶναι εὐκολος ἡ ὁδὸς— φέρε ἀργύριον, καὶ τὸ πᾶν κατορθοῦται.

Ἐφθάσαμεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἀρχηγοῦ μας, δυνατόν καὶ εὐρύχωρον πέτρινον οἰκοδόμημα εἰς νῆσόν τινα τοῦ Νείλου, κειμένην, ὡς μὲ εἶπαν, ὑπὸ τὸν Τροπικόν. «Κυρία, εἶπεν ὁ Ἀραψ, μετὰ τοὺς κόπους τῆς ὁδοιπορίας ἀναπαύσου ὀλίγας ἐβδομάδας εἰς τὸ μέρος τοῦτο, ὅπου σὺ θέλεις δεσπόζειν. Ὁ πόλεμος εἶναι τὸ ἐνασχόλημά μου· ἔκλεξα λοιπὸν τὴν ἀφανῆ ταύτην κατοικίαν, ὅθεν δύναμαι ἀπροσδόκητος νὰ ἐξέρχωμαι, καὶ ὅπου δύναμαι ἀκαταδίωκτος νὰ ὀπισθοδρομῶ. Ἐμπορεῖς τώρα ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ ἡσυχάσῃς· ἐνταῦθα ὑπάρχουσι μὲν ὀλίγαι ἡδοναί, ἀλλ' οὐδεὶς κίνδυνος.» Μὲ ὠδήγησεν ἔπειτα εἰς τὰ ἐνδότερα ὀρυμνίσματα, καὶ καθίσας με ἐπὶ κλίνης πολυτελοῦς, ἐπροσκύνησε, καὶ ἀπῆλθε.

Αἱ γυναῖκες του, αἵτινες μ' ἐθεώρουν ὡς ἀντίζηλον, μὲ ὑπέβλεπον κακεντρεχῶς· ἀλλ' εἰδοποιηθεῖσαι μετ' οὐ πολὺ ὅτι ἤμην μεγάλη δέσποινα κρατουμένη μόνον διὰ τὸ λῦτρον μου, ἤρχισαν ν' ἀμιλλῶνται πρὸς ἀλλήλας εἰς τὰς φιλοφρονήσεις καὶ τὸν σεβασμόν.

Καὶ αὐθις παρηγορηθεῖσα μὲ νέας διαβεβαιώσεις ταχείας ἐλευθερώσεως, διεσκεδάζον ἡμέρας τινάς, τὰ καινοφανῆ τοῦ τόπου παρατηροῦσα. Τὰ πυργίδια ἔβλεπον τὴν χώραν εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, καὶ παρῆχον θέαν πολλῶν τοῦ ῥύακος ἐλιγμῶν. Τὴν ἡμέραν περιπλανώμην ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ὡς ὁ δρόμος τοῦ ἡλίου ἐποίκιλλε τὴν λαμπρότητα τοῦ θεάματος, καὶ ἔβλεπον πολλὰ πράγματα ἅτινα οὐδέποτε εἶχον ἰδεῖ πρότερον. Οἱ κροκόδειλοι καὶ ἵπποπόταμοι εἶναι πάγχοινοι εἰς τὴν ἀκατάκρητον ταύτην χώραν, καὶ πολλάκις ἐθεώρουν αὐτοὺς ἐντρομος, καίτοι γνωρίζουσα ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ μὲ βλάψωσιν. Ἐπὶ τινα καιρὸν ἠλπίζον νὰ ἴδω Σειρήνας καὶ Τρίτωνας· ἀλλὰ τοιαῦτα ὄντα δὲν ἐφάνησαν ποτὲ, καὶ ὁ Ἀραψ μάλιστα, ὅτε ἠρώτησα περὶ αὐτῶν, ἐνέπαιξε τὴν εὐκολοπιστίαν μου.

Τὴν νύκτα μὲ συνώδευε πάντοτε ὁ κύριός μου εἰς τινα πύργον προσδιωρισμένον εἰς οὐρανίους παρατηρήσεις, ὅπου ἐπροσπάθει νὰ μὲ διδάξῃ τὰ ὀνόματα καὶ τοὺς δρόμους τῶν ἀστέρων. Εἰς τὴν σπουδὴν ταύτην δὲν εἶχον πολλὴν κλίσιν· ἀλλ' ἦτον ἀνάγκη πᾶσα νὰ φαίνωμαι προσεκτικὴ πρὸς εὐαρέστησιν τοῦ διδασκάλου μου, ὅστις μεγάλως ἐκαμαρόνετο διὰ τὰς ἀστρονομικὰς γνώσεις του· καὶ προσέτι ἔβλεπον ὅτι πρέπει νὰ ἐνασχολῶμαι ὅπωςδῆποτε εἰς μετρίασιν τῆς ἀηδίας, ἣν ἡσθάνομην ἐν τῷ μέσῳ τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων πάντοτε διατρίβουσα. Ἐβαρυνόμην νὰ βλέπω τὸ πρωτὶ πράγματα, ἀφ' ὧν εἶχον ἀποσρέψει τοὺς ὀφθαλμοὺς βεβαρημένη τὸ ἐσπέρας· ὅθεν εὐχαριστούμην ἐπὶ τέλους νὰ παρατηρῶ τοὺς ἀστέρας μᾶλλον ἢ ν' ἀπρακτῶ· ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην πάντοτε νὰ συνάξω τοὺς διαλογισμούς μου, καὶ πολλάκις διενεούμην περὶ τῆς Νεκυρίας ὅποτε ἄλλοι μ' ἐφαντάζοντο θεωροῦσαν τοὺς οὐρανοὺς. Ὁ Ἀραψ μετ' ὀλίγον ἀνεχώρησεν εἰς ἄλλην ἐκστρατείαν, καὶ τότε μόνην εὐχαρίστησιν εἶχον νὰ συνομιλῶ μὲ τὰς θεραπαίνας μου περὶ τῆς συμφορᾶς ἣτις εἶχε μᾶς ἀποστερήσει τῆς ἐλευθερίας, καὶ τῆς εὐδαιμονίας ὅσῃν ὅλοι ἠθέλομεν ἀπολαύσειν εἰς τὸ τέλος τῆς αἰχμαλωσίας μας.

«Γυναῖκες εὐρίσκοντο εἰς τὸ φρούριον τοῦ Ἀραβός σου, εἶπεν ἡ βασιλοπαις· διὰ τί δὲν ἔκαμνες αὐτὰς συντρόφους σου; διὰ τί δὲν συνδιελέγεσο καὶ συνδιεσκεδάζες μετ' αὐτῶν; Ἐὰν ἐκεῖναι εἰργάζοντο ἢ εὐθύμουν, πῶς σὺ νὰ φθείρῃς τὴν ζωὴν ἐν ἀκάρπῳ μελαγχολίᾳ; ἢ διὰ τί δὲν ἠδύνασο νὰ ὑποφέρῃς ὀλίγους μῆνας τὴν κατάστασιν, εἰς ἣν ἐκεῖναι ἦσαν καταδεδικασμένοι διὰ βίου;»

«Αἱ διασκεδάσεις τῶν γυναικῶν, ἀπεκρίθη ἡ Πεκουᾶ, ἦσαν μόνον παιδαριῶδες παίγνιον, ὅπερ ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐπασχολήσῃ νοῦν εἰς τὰ σπουδαιότερα συνειθισμένον. Ἐγὼ ἠδυνάμην νὰ πράξω πᾶν ὅ,τι ἐκεῖναι ἔχαιρον πράττουσαι ἀπλῶς διὰ τῶν αἰσθησεων, ἐνῷ αἱ διανοητικαὶ μου δυνάμεις ἐπέτῳν εἰς τὸ Κᾶϊρον. Ἐκεῖναι ἔτρεχον ἀπὸ θαλάμου εἰς θάλαμον, ὡς τὸ πτηνὸν ἀναβαίνει καὶ καταβαίνει ἀπὸ σύρματος εἰς σύρμα ἐν τῷ κλωβίῳ του. Ὁρχοῦντο χάριν τῆς κινήσεως, ὡς σκιρτῶσι τὰ ἀρνία εἰς τὸν λειμῶνα. Ἡ μία ἐπροσποιεῖτο ὅτι ἐκτυπῆθη διὰ νὰ τρομάξωσιν αἱ λοιπαί, ἢ ἐκρύπτετο διὰ νὰ τὴν ζητήσῃ ἄλλη τις. Μέρος τοῦ καιροῦ των διήγον παρατηροῦσαι τὴν πρὸδον ἐλαφρῶν σωμάτων καταπλεόντων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, καὶ μέρος παρατηροῦσαι τὰ διάφορα σχήματα, εἰς ἃ τὰ νέφη διεσχίζοντο ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

«Ἔργον αὐτῶν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἦτο τὸ κέντημα, εἰς ὃ ἐδοηθούντο ἐνίοτε ὑπ' ἐμοῦ καὶ τῶν θερα-

παινῶν μου· ἀλλὰ γνωρίζεται ὅτι ὁ νοῦς εὐκόλως φεύγει ἀπὸ τῶν δακτύλων, καὶ βέβαια δὲν θέλετε ὑποπτευθῆναι ὅτι τὴν αἰχμάλωτον καὶ ἀποῦσαν ἐκ τῆς Νεκραγίας Πεκουᾶν ἠδύναντο νὰ παρηγορήσωσιν ἄνθη μεταξὺτά.

« Ἐκ τῆς συνδιαλέξεώς των ὡσαύτως οὐδεμία ἐλπίς εὐχαριστήσεως· καθότι περὶ τίνος ἠδύναντο νὰ συνδιαλεχθῶσι; Δὲν εἶχον ἰδεῖ τίποτε, καθὼς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων εἰς τὸν στενὸν ἐκεῖνον τόπον διατρίψασαι· τῶν δὲ πραγμάτων ὅσα δὲν εἶχον ἰδεῖν ἦτον ἀδύνατον νὰ ἔχωσι γνῶσιν τινα, καθὼς μὴ δυνάμεναι νὰ ἀναγινώσκωσι. Δὲν εἶχον κάμμιναν ἰδέαν ἐκτὸς τῶν ὀλίγων πραγμάτων τῶν ἐντὸς τῆς ὁράσεως αὐτῶν, καὶ μόλις εἶχον ὀνόματα δι' ἄλλο τι πλὴν διὰ τὰ ἐνδύματα καὶ τὴν τροφήν των. Θεωρουμένη ὡς ἀνωτέρου χαρακτήρος, ἐκαλούμην πολλάκις νὰ δώσω τέλος εἰς τὰς διενέξεις των, περὶ ὧν ἀπεφάσιζον ὅσον ἠδυνάμην δικαίως. Ἐὰν ἦτο τρόπος νὰ εὐχαρισθῶμαι ἀκούουσα τὰ παράπονα ἐκάστης κατὰ τῶν ἐπιλοίπων, ὁ καιρὸς μου ἦθελεν εὐκόλως δαπανᾶσθαι· ἀλλὰ τὰ αἰτία τῆς ἀπεχθείας των ἦσαν τόσον μικρά, ὥστε δὲν ἠδυνάμην νὰ τὰς ἀκροάζωμαι χωρὶς νὰ διακόπτω τὴν σειράν τοῦ λόγου των.»

« Πῶς, εἶπεν ὁ Ῥασσέλας, δύναται ὁ Ἄραψ, ὅστις, καθὼς μᾶς παρέστησας, δὲν εἶναι ἄμοιρος προτερημάτων, νὰ εὐχαριστῆται μὲ τοιαύτας γυναῖκας; Εἶναι τάχα καθ' ὑπερβολὴν ὠραῖαι; »

« Δὲν στεροῦνται, εἶπεν ἡ Πεκουᾶ, τὸ ἀδρανὲς καὶ ἀγενὲς ἐκεῖνο κάλλος, τὸ δυνάμενον νὰ ὑπάρχῃ ἄνευ ζωηρότητος ἢ μεγαλοπρεπειάς, ἄνευ νοητικῆς δραστηριότητος ἢ ἠθικῆς ὑπεροχῆς. Ἀλλ' εἰς ἀνθρώπον ὁποῖος ὁ Ἄραψ, τοιοῦτον κάλλος ἦτο μόνον ἄνθος τυχαίως δρεπόμενον καὶ ἀμελῶς ἀπορρίπτομενον. Οποιασδήποτε ἠδονὰς καὶ ἂν εὑρίσκε μεταξὺ των, δὲν ἦσαν βέβαια αἱ τῆς φιλίας ἢ τῆς συναναστροφῆς. Ὅτε συνέπαιζον περὶ αὐτοῦ, ἐθεώρει αὐτὰς μὲ ἀπρόσεκτον ὑπεροχὴν· ὅτε δὲ ἡμιλλῶντο ποῖα μᾶλλον νὰ ἐλκύσῃ τὰ βλέμματά του, ἀπέσρεφεν ἐνίοτε ἀηδιασμένος. Ἄμοιροι πάσης γνώσεως, δὲν ἠδύναντο διὰ τῆς συνδιαλέξεως νὰ ἐλαττώσωσι τὴν ἀνίαν τῆς ζωῆς· διὰ τῆς ἀγάπης των, εἴτε εἰλικρινοῦς, εἴτε μόνον κατ' ἐπιφάνειαν, δὲν ἐκίνουν αὐτὸν εἰς ὑπερηφάνειαν οὔτε εἰς εὐγνωμοσύνην, —διότι ποῖον ἄλλον εἶχον νὰ προτιμῇσωσι; ποῖός ποτε ἐπαίρεται διὰ τὰ μειδιᾶματα γυναικὸς, ἣτις δὲν βλέπει ἄλλον ἄνδρα, ἢ ποῖος ὑποχρεοῦται διὰ ὑπόληψιν, τῆς ὁποίας ἀγνοεῖ τὴν εἰλικρίνειαν; »

« Κυρία μου, εἶπεν ὁ Ἰμλακος, μακάριζε σεαυτὴν ὅτι τόσον εὐκόλως ἀπελύθης. Πῶς ἄνθρωπος πεινῶν καὶ διψῶν τὴν σοφίαν, καὶ εἰς νοητικὸν λιμὸν εὐρισκόμενος, ἠθέλησε νὰ χάσῃ τοιοῦτον συμπόσιον,

ὁποῖον ἡ συνδιάλεξις τῆς Πεκουᾶς, εἶναι τῷ ὄντι μεγάλης ἀπορίας πρόξενον.»

« Στοχάζομαι, ἀπεκρίθη ἡ Πεκουᾶ, ὅτι πρὸς καιρὸν ἦτο μετέωρος· διότι, ὅσας ἐπρότεινα ν' ἀποστείλω ἀγγελιαφόρον εἰς τὸ Κᾶϊρον, εὑρίσκεν ἀφορμὰς ἀναβολῆς. Ἐνῷ ἤμην κρατημένη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ἔκαμε πολλὰς ἐκδρομὰς εἰς τὴν περίχωρον, καὶ ἴσως δὲν ἤθελέ ποτε μὲ ἐλευθερώσειν, ἂν εὑρίσκεν ὅσῃ ἐπεθύμει λείαν. Ἐπανήρχετο δὲ πάντοτε εὐπροσῆγορος, μὲ διηγείτο τὰ συμβεβηκότα, καὶ ἡγάπα ν' ἀκούῃ τὰς παρατηρήσεις μου. Ὅτε παρεβιάζον αὐτὸν νὰ στείλῃ τὰ γράμματά μου, μὲ κατεπράϋνε τιμὴν καὶ εἰλικρίνειαν ἐπαγγελλόμενος· ὅτε δὲ πλεόν ἐδυσκολεύετο νὰ μὲ ἀρνηθῇ τὴν χάριν, ἐξεκίνει μετὰ τοῦ λόχου του, καὶ μὲ ἄφινε νὰ κυβερνῶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του. Περιττὸν εἶναι νὰ εἶπω πόσον μὲ κατέθλιβεν ἡ ἐκ προμελέτης αὐτῇ ἀναβολή, καὶ ἐφοβούμην ἐνίοτε ὅτι ἤθελον λησμονηθῆναι· ὅτι ἠθέλετε ἀναχωρήσειν ἀπὸ τὸ Κᾶϊρον, καὶ ὅτι ἤθελον ἀναγκασθῆναι νὰ τελειώσω τὰς ἡμέρας μου εἰς νησίον τοῦ Νείλου.

« Κατήντησα ἐπὶ τέλους ἀπηλπισμένη καὶ βαρύνθυμος, καὶ τόσον ὀλίγον ἐφρόντιζον νὰ διασκεδάζω αὐτὸν, ὥστε πρὸς καιρὸν συνδιελέγετο συχνὰ μετὰ τῶν θεραπεινῶν μου. Νὰ πέσῃ εἰς ἔρωτα μετ' ἐκείνων ἢ μετ' ἐμοῦ, ἤθελεν εἶσθαι ἐπίσης ὀλέθριον· καὶ δὲν μὲ ἤρεσκε πολὺ ἡ αὐξουσα φιλία· ἀλλ' ὀλίγον διήρκεσεν ἡ ἀνησυχία μου· διότι, ἀφοῦ ἀνέλαβον ὅπως οὖν τὴν ἰλαρότητά μου, ἐπανήλθεν εἰς ἐμὲ, καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ μὴ περιφρονήσω τὴν προτέραν μου ὑποψίαν.

« Ἀνέβαλλεν ἔτι νὰ στείλῃ τινὰ εἰς ζήτησιν τοῦ λύτρου μου, καὶ ἴσως οὐδέποτε ἤθελεν ἀποφασίσαι, ἂν ὁ ἐπίτροπός σας δὲν ἤρχετο πρὸς αὐτόν. Τὸ χρυσίον δὲ, ὅπερ δὲν ἤθελε νὰ μεταπέμψῃ, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποβάλῃ προσφερόμενον. Ἐσπευσε νὰ ἐτοιμασθῇ διὰ τὴν ἐνταῦθα ὁδοιπορίαν μας, ὡς ἄνθρωπος ἀπαλλαγθεὶς ἐσωτερικοῦ τινος ἀγῶνος. Ἐγὼ δ' ἀσμένως ἀπεχαιρέτησα τὰς συγκατοίκους μου, αἵτινες μ' ἀπέλυσαν μὲ ψυχρὰν ἀδιαφορίαν.»

Ἀκούσασα ἡ Νεκραγία τὴν διήγησιν τῆς εὐνοουμένης τῆς, ἀνέστη καὶ ἐνηγκαλίσθη αὐτήν· ὁ δὲ Ῥασσέλας ἔδωκεν εἰς τὴν Πεκουᾶν ἑκατὸν οὐγγίας χρυσοῦ, ἃς ἐφιλοδώρησεν ἐκεῖνῃ εἰς τὸν Ἄραβᾶ ἀντὶ τῶν προτεταγμένων πεντήκοντα.

ΒΡΕΤΑΝΟΙ ΑΠΟΙΚΟΙ.—Τὸ 1842 ἀπώκησαν ἐκ τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας 128,341 ἄτομα· ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου, 74,683 ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Ἀγγλίας, 40,553 ἐκ τῆς Ἰρλανδίας, καὶ 13,108 ἐκ τῆς Σκωτίας.